

Dosarul nr. 3ra-90/22

2-18192469-01-3ra-07022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Alexei Tighinean, în interesele SRL „LAL”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „LAL” împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, persoană terță SRL „Agro-Mondial” cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea de apel înaintată de SRL „LAL” și s-a menținut hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 06 septembrie 2018, SRL „LAL” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, persoană terță SRL „Agro-Mondial” cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 cu privire la prelungirea termenului de arendă a lotului de teren din str. Ginta Latină 18, nr.2 (provizoriu), cu suprafața de 0,7291 ha pentru exploatarea parcării auto existente.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 25/39-52 din 07 octombrie 1996 a fost dat în arendă SRL „LAL” lotul de teren cu suprafața de 1,75 ha, din str. Ginta Latină, mun. Chișinău pentru utilizarea ulterioară a unei stații de parcare auto provizorii, conform planului anexat. În baza deciziei menționate, a fost încheiat contractul de arendă funciară nr. 807/96 din 07 noiembrie 1996, contract în vigoare până la data depunerii acțiunii.

Reclamanta a menționat că, în baza acestor acte, în anul 1998 a fost elaborat proiectul de lucru nr. 4pn-97 pentru construcția unei parcări auto cu 650 de locuri, pe str. Ginta Latină 20. Proiectul prevedea construcția ieșirilor în caz de incendiu, în conformitate cu normele privind securitatea în caz de incendiu, inclusiv și înverzirea terenului adiacent care se află între terenul arendat de SRL „LAL” și porțiunea de drum carosabil (f.d.38, vol.I). În conformitate cu proiectul, în anul 1999 au fost efectuate lucrări de înverzire a terenului, au fost plantați copaci și tufari. Până în prezent SRL „LAL” are grijă de protecția florei plantate în zona dată. Terenul adiacent pe care este indicată ieșirea de urgență și pe care sunt plantați copacii și tufarii de care are grijă SRL „LAL”, se află în proprietatea municipală.

De asemenea, a relatat că, la 19 aprilie 2018 a fost trimisă sesizarea către pârâți, prin care a solicitat examinarea posibilității privind divizarea terenului cu nr. cadastral 01003110020 cu scopul de a-l transmite în arendă, în partea în care terenul adiacent este alăturat cu terenul care este în arenda SRL „LAL”.

La 24 iulie 2018, SRL „LAL” a luat cunoștință cu decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 „Cu privire la prelungirea termenului de arendă a loturilor de teren din str. Ginta Latină, 18, cu SRL „Agro-Mondial”, fiind dat în arendă terenul cu suprafața de 0,7291 ha pentru exploatarea parcării auto existente.

La 30 iulie 2018, în adresa pârâților a fost expediată cerere prealabilă prin care reclamanta a solicitat anularea parțială a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013, în partea prelungirii pe o perioadă de 15 ani a termenului de arendare a lotului de pământ din str. Ginta Latină, 18: nr.2 (provizoriu) cu suprafața de 0,7291 ha pentru exploatarea parcării auto existente. Reclamanta și-a motivat solicitarea prin faptul că o parte din terenul care a fost dat în arendă către SRL „Agro-Mondial” este în nemijlocita vecinătate cu terenul dat în arendă SRL „LAL” și pe acest teren nu există nici o parcare auto, iar pe acest teren, conform proiectului elaborat în anul 1999, este prevăzută o ieșire de pe terenul arendat de SRL „LAL”.

La 10 august 2018, a fost primit răspuns la cererea prealabilă prin care cerințele nu au fost satisfăcute. Reclamanta și-a exprimat dezacordul cu răspunsul la cererea prealabilă.

În susținerea poziției privind ilegalitatea deciziei contestate, reclamanta a invocat printre altele și prevederile art. 4 alin. (9) al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, art. 911 alin. (1) Cod Civil, art.53 alin. (3) din Legea privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, art. 77 alin. (2), (3) din Legea privind administrația publică.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „LAL” împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, persoană terță SRL „Agro-Mondial” cu privire la anularea parțială a actului administrativ, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 146,151-153, vol.I).

La 30 octombrie 2020, SRL „LAL”, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea reclamantei să fie admisă (f.d. 150, vol.I).

La 21 ianuarie 2021, din partea apelantei SRL „LAL”, a fost depusă cererea de apel motivată (f.d. 162-164, vol.I).

Prin decizia din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către SRL „LAL” și a fost menținută hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.231,323-239, vol.I).

În consolidarea soluției, s-a reținut că înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se face de către administrația publică locală, în condițiile legii, conform competenței legale, ce i-a fost atribuită de către legislator.

Instanța a relevat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 „Cu privire la prelungirea termenului de arendă a loturilor de pământ din str. Ginta Latină, 18, cu SRL „Agro-Mondial”, a fost prelungit pe o perioadă de 15 ani, termenul de arendare a lotului de pământ din str. Ginta Latină, 18, nr.2 (provizoriu) cu suprafața de 0,7291 ha, pentru exploatarea parcării auto existente.

Totodată s-a notat faptul că, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, apelanta SRL „LAL” nu a indicat care ar fi temeiul legal pentru anularea actului administrativ. Or, faptul dezacordului reclamantei cu decizia enunțată și dorința de a obține pentru sine, în arendă, terenul menționat, nu poate fi pus la baza emiterii unei hotărâri judecătorești de anulare a actului administrativ în speță. Apelanta a omis de a proba ilegalitatea actului administrativ contestat, iar argumentele privind faptul că, terenul se află nemijlocit în apropierea lotului de teren arendat de SRL „LAL” și întreprinderea SRL „LAL” din anul 2008 are grijă de acest teren, nu reprezintă temei de ilegalitate a deciziei Consiliului municipal Chișinău, precum și nici nu confirmă un careva drept al apelantei asupra terenului enunțat.

Mai mult ca atât, Colegiul civil a specificat că, la 11 septembrie 2013 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Agro-Mondial” cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 „Cu privire la prelungirea termenului de arendă a loturilor de pământ din str. Ginta Latină, 18 SRL „Agro-Mondial” și a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-14 din 04 martie 2014 „Cu privire la operarea modificărilor în decizia nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 „Cu privire la prelungirea termenului de arendă a loturilor de pământ din str. Ginta Latină 18, SRL „Agro-Mondial”. Prin hotărârea din 29 ianuarie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă parțial. Prin decizia din 20 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către SRL „Agro-Mondial”, casată hotărârea din 29 ianuarie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și pronunțată o hotărâre nouă de respingere integrală a acțiunii. Prin încheierea din 14 decembrie 2016 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a fost considerat inadmisibil (f.d.78-81, vol.I).

Făcând trimitere la art.123 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel a notat că legalitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 „Cu privire la prelungirea termenului de arendă a loturilor de pământ din str. Ginta Latină, 18, SRL „Agro-Mondial”, a fost deja obiect de examinare, la acțiunea unui alt reclamant, instanțele judecătorești naționale, constatând legalitatea deciziei contestate.

Din considerentele menționate, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În drept, instanța și-a motivat soluția prin prisma art.art. 1 alin. (2), 16 alin. (1), 25 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, art. 9 din Legea cu privire la proprietatea publică a unității administrative-teritoriale nr.523 din 16.07.1999, art. 3 alin.2, art. 14 alin. (2) lit. c) și d) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

La 06 ianuarie 2022, avocatul Alexei Tighinean, în interesele SRL „LAL” a depus recurs prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d.246-250, vol.I).

În susținerea cererii de recurs, a reiterat argumentele expuse la examinarea cauzei în fond și în apel.

Astfel a reamintit că în baza decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 25/39-52 din 07 octombrie 1996 prin care s-a dat în arenda SRL „LAL” lotul de teren cu suprafața de 1,75 ha, din str. Ginta Latină mun. Chișinău, în anul 1988 a fost elaborat proiectul de

lucru nr. 4pn-97 pentru a construi o auto parcare cu 650 de locuri. Proiectul dat, prevede inclusiv construcția ieșirilor în caz de incendiu în conformitate cu normele privind securitatea în caz de incendiu. În conformitate cu proiectul, în anul 1999, au fost efectuate lucrări de înverzire a prezentului teren, au fost plantați copaci și tufari și până în prezent SRL „LAL” are grijă de plantația din zona dată. La 24 iulie 2018, recurenta a luat cunoștință cu decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013 cu privire la prelungirea termenului de arendă a loturilor de teren din str. Ginta Latină 18 cu SRL „Agro-Mondial”.

Luând în vedere că o parte din terenul care a fost dat în arendă SRL „Agro-Mondial” este în nemijlocita vecinătate cu terenul dat în arendă SRL „LAL”, a apreciat decizia respectivă ca parțial ilegală, contestând-o în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 octombrie 2021.

Actele cauzei nu atestă faptul când dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificată participanților al proces.

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de SRL „LAL” și avocatul Alexei Tighinean la 17 decembrie 2021 (f.d.242,243).

La 06 ianuarie 2022 a fost depus recurs motivat (f.d.246-250).

Astfel, recursul depus la 06 ianuarie 2022 este în termen.

La 08 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și terței persoane copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 3 vol.II).

La 17 martie 2022, SRL „Agro-Mondial” a depus referință prin care a indicat că recursul depus de SRL „LAL” este vădit neîntemeiat. Argumentele invocate în recursul declarat se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanțele de fond și de apel. În recursul său recurenta invocă aceleași circumstanțe de fapt și de drept, fără să adauge nimic nou.

Atât instanța de fond cât și cea de apel au examinat toate aspectele cazului și aplicând corect normele de drept, în opinia sa, au pronunțat hotărâri corecte și conforme cu circumstanțele de fapt și de drept ale cazului.

Consideră că instanța de judecată a constatat corect că decizia nr. 5/23-10 din 30 mai 2013, adoptată de Consiliul Municipal Chișinău „Cu privire la prelungirea termenului de arendă a lotului de pământ din str. Ginta Latină, 18, cu suprafața de 0,7291 ha pentru exploatarea parcării auto existente, în favoarea SRL „Agro-Mondial” este legală sub toate aspectele. Recurenta afirmă în mod greșit în recursul său că porțiunea de teren la care pretinde el nu este adiacentă terenului proprietate privată al SRL „Agro-Mondial”, fapt care nu corespunde realității. Porțiunea de teren pretinsă de recurentă face parte integrantă din terenul destinat parcării, care este adiacent terenului aflat în proprietatea privată a SRL „Agro-Mondial”, fapt care poate fi văzut pe planurile terenurilor anexate la dosarul cauzei.

SRL „Agro-Mondial” a accentuat că porțiunea de teren disputată de SRL „LAL” prin prezentul proces, nu doar că este adiacentă, ci este chiar parte componentă a terenului arendat de SRL „Agro-Mondial”. Această porțiune de teren nu a aparținut niciodată SRL „LAL”, nici în arendă și nici sub altă formă juridică, cu titlu de drept real.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de avocatul Alexei Tighinean, în interesele SRL „LAL”, în raport cu materialele cauzei și argumentelor din referință, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către avocatul Alexei Tighinean, în interesele SRL „LAL”.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Alexei Tighinean, în interesele SRL „LAL” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron